

ทางเลือกนโยบายสนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่: นโยบายที่พึงประสงค์ของคนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่นและนักศึกษาที่ เรียนด้านการเกษตร

Titouan Filloux, เกษตรอินทร์ พิบูลย์,

Nicolas Faysse

วิธีการศึกษา

- จัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ
  - เพื่อนำเสนอผลการวิจัยเรื่องเกษตรกรรุ่นใหม่
  - เพื่อประเมินทางเลือกนโยบายในการสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ใน 5 ประเด็นหลัก: เงินทุน, องค์ความรู้, ที่ดิน, ตลาด และการทำให้ภาคการเกษตรเป็นที่ดึงดูด/น่าสนใจ

ผู้เข้าร่วม

1. คนรุ่นใหม่ในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 37 ราย
2. นักเรียนนักศึกษา ระดับ ปวส. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ฉะเชิงเทรา และร้อยเอ็ด จำนวน 48 ราย

ผลการประเมินทางเลือกนโยบายสนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

การเข้าถึงเงินทุน	%	
	คนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่น	นักศึกษาที่เรียนด้านการเกษตร
สนับสนุนเงินสมทบคนรุ่นใหม่ในการซื้อที่ดิน เครื่องมือทำการเกษตร และต้นทุนการผลิตการเกษตรในช่วงปีแรกที่เริ่มต้นทำการผลิต	35	38
ลดอัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินระยะยาว โดยขึ้นอยู่กับประเภทการผลิตทางการเกษตร ซึ่งคนรุ่นใหม่ไม่ต้องชำระคืนเงินในช่วงปีแรกของการผลิตเกษตร	33	26
สนับสนุนเงินสมทบในการลงทุนบางส่วนเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตเดิมของพ่อแม่ โดยมุ่งสู่ระบบการเกษตรรูปแบบใหม่ หรือเป็นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	29	29

การเข้าถึงองค์ความรู้	%	
	คนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่น	นักศึกษาที่เรียนด้านการเกษตร
สนับสนุนองค์ความรู้ในการจัดทำแผนธุรกิจเกษตรให้กับคนรุ่นใหม่ก่อนที่จะเริ่มต้นทำการเกษตร	<u>18</u>	13
ให้โอกาสคนรุ่นใหม่เข้าไปฝึกงานในแปลงที่มีรูปแบบการผลิตเกษตรที่คนรุ่นใหม่ต้องการที่จะทำ โดยมีเกษตรกรที่มีประสบการณ์เป็นที่เลี้ยงให้คำแนะนำในการฝึกงานนั้นๆ	15	14
สร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่ดำเนินการโดยเกษตรกรที่มีประสบการณ์จริงในพื้นที่ เพื่อที่คนรุ่นใหม่สามารถมาปรึกษาถึงเรื่องการจัดการแปลงการผลิตได้โดยตรง	17	<u>15</u>
วิทยาลัยการเกษตรจัดฝึกอบรมด้านการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ที่เชื่อมโยงกับรูปแบบการผลิตที่นักศึกษาต้องการ และนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงในพื้นที่	14	14
ในช่วงปีแรกของการทำการเกษตรนั้น คนรุ่นใหม่ได้รับการหนุนเสริมและติดตามจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการแปลงการผลิต, ระบบบัญชี และกระบวนการตัดสินใจ	16	14
การฝึกอบรมทักษะทางบัญชี	7	8
การฝึกอบรมทักษะในด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การตลาด การสื่อสาร และการรับรองมาตรฐาน	10	14

การเข้าถึงที่ดิน	%	
	คนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่น	นักศึกษาที่เรียนด้านการเกษตร
ความเป็นไปได้ในการทำสัญญาเช่าที่ดินอย่างน้อย 10 ปี: โดยที่เจ้าของที่ดินไม่สามารถให้ผู้เช่าออกจากที่ดินได้ตราบใดที่ผู้เช่าจ่ายค่าเช่า รวมถึงคนรุ่นใหม่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องสิทธิการเช่าที่ดินทำการเกษตร เพื่อให้ทราบสิทธิของตนเองในการเช่าที่ดินที่ชัดเจนยิ่งขึ้น	<u>38</u>	<u>42</u>
การให้เงินบำนาญแก่เกษตรกรผู้สูงอายุ ในกรณีที่เกษตรกรเกษียณอายุ ในการทำเกษตรและให้โอกาสคนรุ่นใหม่เข้ามาใช้ประโยชน์ในที่ดินของตนเอง	32	28
ให้มีค่านิยม และข้อตกลงในการดำเนินการกำหนดเพดานราคาซื้อขายที่ดินทางการเกษตร และอัตราค่าเช่าที่ดินในระดับอำเภอที่ชัดเจน	30	28

การเข้าถึงการตลาด	%	
	คนรุ่นใหม่ใน ชุมชนท้องถิ่น	นักศึกษาที่เรียน ด้านการเกษตร
สนับสนุนช่องทางการตลาดซื้อขายทางออนไลน์ โดยให้มีการสร้างเว็บไซต์เฉพาะ สำหรับแสดงรายการสินค้าทางการเกษตรและที่อยู่ติดต่อของเครือข่ายเกษตรกร รุ่นใหม่ ซึ่งช่องทางการตลาดนี้สามารถซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรกับผู้ซื้อ/ ผู้บริโภคได้โดยตรง	22	24
สนับสนุนให้เกษตรกรรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ในงาน เกษตรแฟร์ต่างๆ	18	24
สนับสนุนให้เกษตรกรรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในเครือข่ายเกษตรกรที่จำหน่ายผลผลิต ทางการเกษตรประเภทเดียวกัน เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตให้ได้ ราคาที่ดีขึ้น	17	16
สนับสนุนให้ได้มาตรฐานการรับรองผลผลิตทางการเกษตร (เช่น มาตรฐาน เกษตรอินทรีย์)	17	17
ให้ข้อมูลเรื่องช่องทางการตลาดที่เป็นไปได้ในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ	15	16
สนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการขนส่งผลผลิตไปยังตลาดปลายทาง	11	12

ทำอย่างไรที่ทำให้ภาคการเกษตรเป็นที่ดึงดูด/น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น	%	
	คนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่น	นักศึกษาที่เรียนด้านการเกษตร
ให้ทุนการศึกษาเต็มจำนวน รวมทั้งค่าใช้จ่ายประจำเดือน สำหรับคนรุ่นใหม่ que เรียนวิทยาลัยเกษตรในระดับ ปวส.	<u>38</u>	<u>42</u>
สนับสนุนการประกันภัยผลผลิตทางการเกษตร (ทั้งพืชและสัตว์) โดยรัฐบาลช่วยสมทบเงินให้เกษตรกรในการเข้าถึงการประกันภัยดังกล่าว	32	28
จัดทำระบบเงินบำนาญให้กับเกษตรกรร่วมกับการประกันสุขภาพ โดยเงินทุนดังกล่าวเป็นการสมทบเงินร่วมกันระหว่างเกษตรกรและรัฐบาล	30	28

ประเด็นข้อค้นพบหลัก

- คนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่นและนักศึกษาที่เรียนด้านการเกษตรเปิดกว้างและสนใจนโยบายสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่หลากหลาย
- สำหรับทางเลือกนโยบายสนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ นั้น พบว่า ผลการประเมินไม่ได้มีความแตกต่างกันมากใน 5 ประเด็นหลัก เนื่องจากเป็นสิ่งจำเป็นในการเริ่มต้นทำการเกษตร:
  - เงินทุน: เงินกู้ยืม
  - องค์ความรู้: มีความสนใจในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่หลากหลาย ยกเว้นทักษะด้านบัญชี
  - ที่ดิน: ความมั่นคงในการเช่าที่ดินทำการเกษตร (แต่ยังเปิดกว้างสำหรับนโยบายอื่น)
  - ตลาด: การสนับสนุนตลาดขายตรงแบบออนไลน์ (แต่ยังเปิดกว้างสำหรับนโยบายอื่น)
  - ทำอย่างไรให้ภาคการเกษตรเป็นที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น: การประกันภัยพืชผลทางการเกษตร , แต่ยังเปิดกว้างสำหรับนโยบายอื่น โดยเฉพาะการให้ทุนการศึกษาสำหรับคนรุ่นใหม่ที่สนใจศึกษาต่อ ระดับ ปวส. ด้านการเกษตร